



STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

POKYN SFŽP ČR PRO HODNOCENÍ PODNIKU V OBTÍŽÍCH

Zpracoval: Ing. Kateřina Fraňková, ředitelka Odboru strategické koordinace SFŽP ČR
Schválil: Ing. Ivo Marcin, ředitel Sekce strategie Fondu a mezinárodní spolupráce SFŽP ČR

Verze 4

Platnost od 23. 7. 2024



Obsah

Definice používaných pojmů	2
Tabulka zkratk.....	4
Přehled zdrojů.....	5
Podnik v obtížích – definice pojmu	6
Analýza rizik	9
Žadatelé relevantní k vyhodnocení PvO	10
Vyhodnocení podniku v obtížích včetně určení velikosti podniku.....	12
Vyhodnocení ekonomické skupiny žadatele.....	15
Specifika vyplývající z rizikové analýzy SFŽP ČR k vyhodnocení ekonomické skupiny žadatele	17
Podklady pro vyhodnocení podniku v obtížích.....	20
Platnost a účinnost	22
Přílohy	22

Definice používaných pojmů

De minimis

Podpora de minimis (nebo také podpora malého rozsahu) není považována za „veřejnou podporu“, protože vzhledem k její nízké částce má Evropská komise za to, že nenaplnuje poslední dva znaky definice veřejné podpory – neměla by ovlivnit obchod mezi členskými státy ani narušit hospodářskou soutěž.

Modernizační fond

Fond čerpá prostředky zejména z monetizace 2 % celkového počtu emisních povolenek v systému EU ETS na období 2021–2030. V rámci zákona o obchodování s emisními povolenkami byl stanoven Státní fond životního prostředí České republiky příjemcem prostředků z Modernizačního fondu a plní roli zprostředkovatele tohoto finančního mechanismu. Financování opatření z Modernizačního fondu probíhá prostřednictvím devíti samostatných programů, v nichž budou postupně stanoveny konkrétní formy a podmínky podpory.

Národní program životní prostředí



Národní program Životní prostředí podporuje projekty na ochranu a zlepšování životního prostředí v České republice. Financování programu zajišťuje Státní fond životního prostředí ČR ze zákonných poplatků, odvodů a pokut za poškozování životního prostředí.

Nová zelená úsporám

Dotační program Nová zelená úsporám se zaměřuje se na podporu energeticky úsporných opatření v rodinných a bytových domech – od zateplení přes obnovitelné zdroje energie až po pasivní výstavbu. Program je financován prostřednictvím státního fondu životního prostředí.

Operační program spravedlivá transformace/ Just Transition Fund

Prostřednictvím JTF bude financován Operační program Spravedlivá transformace v období 2021–2027, který bude zcela novým programem zaměřeným na řešení dopadů odklonu od uhlí v nejvíce zasažených regionech – Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Cílem podpory je zejména zajistit dostatek pracovních míst pro pracovníky, kteří odcházejí z uhelného průmyslu i zlepšení životního prostředí.

Operační program životní prostředí

Operační program financovaný v obdobích 2007-2013, 2014–2020 a 2021-2027 z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a z prostředků Fondu soudržnosti.

Služby obecného hospodářského zájmu

Nejedná se o klasické služby poskytované na trhu, ale o služby, které se vyznačují svým zvláštním charakterem. Tyto služby jsou obvykle zajišťovány státem, kraji či obcemi ve veřejném zájmu (tzn. v zájmu veřejnosti) a specifickým znakem těchto služeb je fakt, že pokud by nebyly finančně podporovány veřejnými subjekty, nebyly by poskytovány na trhu vůbec nebo by byly poskytovány v nižší kvalitě či rozsahu. Opodstatněnost finanční podpory služeb obecného zájmu ze strany veřejných subjektů vychází z tržního selhání v oblasti nabídky těchto služeb.

Poskytovatel podpory není ve většině případů objednatelem SOHZ ani pověřovatelem k výkonu SOHZ a nevydává Pověřovací akt. Poskytovatel pouze požaduje v rámci administrace žádosti o podporu doložit žadatelem pověření k výkonu SOHZ nejpozději před vydáním právního aktu. Poskytnutá podpora z OPŽP, OPST a programů podpory financovaných prostřednictvím rozpočtu SFŽP tak má charakter tzv. vyrovnávací platby. SOHZ nepodléhá hodnocení PVO, pokud to nevyžaduje jiný předpis.

Služby obecného hospodářského zájmu de minimis



Podpora poskytovaná na základě nařízení EK č. 2023/2832 na 2012 na podporu de minimis udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu. SOHZ de minimis nepodléhá hodnocení PvO

Veřejná podpora

Každá podpora poskytnutá v jakékoliv formě státem nebo z veřejných prostředků, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že selektivně zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Podpora, která splňuje uvedená kritéria, je obecně zakázána. Výjimky z obecného zákazu poskytování veřejné podpory mohou být povoleny ve formě nařízení (např. blokové výjimky, podpora de minimis) či na základě individuálního rozhodnutí Evropské komise (tzv. notifikace).

Tabulka zkratk

EFRR/ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj/ European Regional Development Fund
FS/CF	Fond soudržnosti/ Cohesion Fund
EHS	Evropský hospodářský prostor
EK	Evropská komise
EPCO	Evidované právnické církevní osoby podle zákona č. 3/2002 Sb. (např. farnosti, biskupství, charity, kláštery)
EU ETS	Evropský systém pro obchodování s emisemi
GBER	Obecné nařízení o blokových výjimkách
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
NNO	Nestátní neziskové organizace
OPCO	Ostatní právnické církevní osoby – právnické osoby odlišné od EPCO, které tvoří s EPCO propojené podniky
OPST/JTF	Operační program spravedlivá transformace/ Just Transition Fund
OPŽP	Operační program životní prostředí
OSS	Organizační složka státu
PO	Příspěvkové organizace
PvO	Podnik v obtížích
SFŽP ČR/Fond	Státní fond životního prostředí ČR
SOHZ	Služby obecného hospodářského zájmu



SOHZ de minimis	Služby obecného hospodářského zájmu de minimis
SPO	Státní příspěvková organizace
UOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚSC	Územní samosprávné celky
VP	Veřejná podpora
ŽP	Životní prostředí

Přehled zdrojů

Analýza rizik pro vyhodnocování Podniku v obtížích dle nařízení GBER na SFŽP ČR – interní dokument SFŽP ČR

Metodický pokyn k ověřování podniku v obtížích při implementaci Fondu EU v programovém období 2021-2027 Pokyn, který má za úkol souhrnně pokrýt metodiku hodnocení podniku v obtížích vytvořený ve spolupráci Ministerstva pro místní rozvoj a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Pokyn je k dispozici zde: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-v-gesci-mmr-cr/metodicky-pokyn-k-overovani-podniku-v-obtizich-pri>

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, tzv. **obecné nařízení o blokových výjimkách GBER** (článek 2 bod 18).

Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (2014/C 200/01) **EEAG 1. Oblast působnosti a definice** bod (16) *Podporu v oblasti energetiky a životního prostředí nelze poskytnout podnikům v obtížích, jak je pro účely těchto pokynů definují Pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (19), v pozměněném nebo nahrazeném znění.*

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje **Fond pro spravedlivou transformaci** (článek 9 **Vyloučení z oblasti působnosti podpory** bod c) *podniky v obtížích ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení Komise (EU) č. 651/2014(18), ledaže je to povoleno podle dočasných pravidel státní podpory stanovených k řešení mimořádných okolností nebo v*



rámcí podpory de minimis na stimulaci investic snižujících náklady na energii v souvislosti s transformací energetiky;

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti článek 7 **Vyloučení z působnosti EFRR a Fondu soudržnosti** bod d) *podniky v obtížích ve smyslu čl. 2 bodu 18 nařízení (EU) č. 651/2014, není-li to povoleno na základě podpory de minimis nebo dočasných pravidel státní podpory zavedených za účelem řešení výjimečných okolností;*

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1056 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci

Metodický výklad na stránkách Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
<https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podniky-v-obtizich.html>

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1060 (Obecné nařízení) ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky

Podnik v obtížích – definice pojmu

Podnikem v obtížích ve smyslu obecného nařízení o blokových výjimkách č. 651/2014 se rozumí podnik, v jehož případě je naplněno alespoň jedno z kritérií uvedených níže.

Podnik je pak definován jako jakákoli entita zapojená do ekonomické činnosti, bez ohledu na její právní formu. To zahrnuje jednotlivce, společnosti a organizace, které provádějí činnost za účelem vytváření zisku nebo jiných ekonomických výhod.

Kritérium A vztah vlastního kapitálu k polovině základního kapitálu podniku

V případě společnosti s ručením omezeným (která není malým nebo středním podnikem, jenž existuje po dobu kratší tří let), nebo – pro účely způsobilosti pro podporu rizikového financování – která není malým



nebo středním podnikem, jenž splňuje podmínku uvedenou v čl. 21 odst. 3 písm. b) a je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice v oblasti rizikového financování, kde **v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny upsaného základního kapitálu**. Tento případ nastává, když odečtení kumulovaných ztrát od rezerv (a všech dalších prvků, jež se obecně považují za vlastní kapitál společnosti) vede k negativní kumulativní částce, která překračuje polovinu upsaného základního kapitálu. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost s ručením omezeným“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU a „základní kapitál“ zahrnuje případně jakékoli emisní ážio.

Kritérium A se vztahuje na takové právní formy, v nichž je ručení společníků/členů omezené a podnik vytváří základní kapitál. Za určitých okolností, především pokud podnik tvoří základní kapitál a splňuje stanovený omezený rozsah ručení členů/společníků (či osob v obdobném postavení), pak mohou být tímto kritériem posuzovány i další právní formy entit. Takovou entitou může být např.:

- nadace; nebo
- státní podnik (podle zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku ve znění pozdějších předpisů); nebo
- komanditní společnost (v individuálních případech).

Kritérium A se použije na právní formy podniků, ve kterých společníci/zřizovatelé ručí omezeně za závazky společnosti a které zároveň mají povinnost mít základní kapitál¹, resp. mají příslušnými vnitrostátními právními předpisy stanovený minimální kapitálový požadavek (jako příklad minimálního kapitálového požadavku lze uvést nadace a nadační fondy, kde je zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném znění vymezena v §336, odst. 2 výše celkové hodnoty nadační jistiny takto: „Nadační jistina musí mít celkovou hodnotu odpovídající alespoň výši 500 000 Kč“).

Za určitých okolností mohou být dle tohoto kritéria hodnoceny i komanditní společnosti, a to v případě, že tvoří základní kapitál.

Kritérium B – vztah kumulovaného záporného výsledku hospodaření k polovině vlastního kapitálu podniku

¹ V České republice mají povinnost tvořit základní kapitál následující právní formy: Společnost s ručením omezeným (s.r.o.), Akciová společnost (a.s.), Evropská společnost (SE), Komanditní společnost (k.s.)



*V případě **společnosti, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti (která není malým nebo středním podnikem, jenž existuje po dobu kratší tří let, nebo – pro účely způsobilosti pro podporu rizikového financování – která není malým nebo středním podnikem, jenž splňuje podmínku uvedenou v čl. 21 odst. 3 písm. b) a je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice v oblasti rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny jejího vlastního kapitálu zaznamenaného v účetnictví této společnosti.***

Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze II směrnice 2013/34/EU.:

Toto kritérium se vztahuje na takové právní formy, které netvoří základní kapitál (tj. zákon neukládá členům/společníkům vkladovou povinnost) a ve kterých některý člen/společník plně ručí za závazky podniku.

V případě komanditní společnosti (podle zákona o obchodních společnostech a družstvech), tyto mohou tvořit základní kapitál prostřednictvím počátečního peněžitého vkladu komanditisty, a to v případě, že vkladová povinnost je plněna v penězích. Takové komanditní společnosti jsou ověřovány dle kritéria A. V případě, kdy vkladová povinnost všech komanditistů není plněna v penězích, ale dle společenské smlouvy se jedná například o vklad v podobě provedení práce nebo služby, komanditní společnost žádný základní kapitál nevytváří a takovou komanditní společnost je nutno ověřit dle kritéria B.

Kritérium C – úpadkové (insolvenční) řízení

Jestliže vůči podniku bylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení nebo tento podnik splňuje kritéria vnitrostátního práva² pro zahájení kolektivního úpadkového řízení na žádost svých věřitelů.

Kritérium D – podnik s podporou na záchranu nebo restrukturalizaci

Jestliže podnik obdržel podporu na záchranu a zatím nesplatil půjčku nebo neukončil záruku nebo jestliže obdržel podporu na restrukturalizaci a stále se na něj uplatňuje plán restrukturalizace.

Kritérium E – zkoumání míry zadluženosti a ukazatele úrokového krytí u velkých podniků

² Zejména se jedná o zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) - §3 a 4. Příjemce v prohlášení ke kritériu C závazně prohlašuje, že tuto legislativu neporušuje.



V případě podniku, který není malým nebo středním podnikem, kde v uplynulých dvou letech: účetní poměr dluhu společnosti k vlastnímu kapitálu je vyšší než 7,5 a poměr úrokového krytí hospodářského výsledku společnosti před úroky, zdanění a odpisy (EBITDA) je nižší než 1,0.

Podle tohoto zdvojeného kritéria jde o podnik v obtížích, pokud obě následující podmínky platí zároveň, a to v každém ze dvou po sobě jdoucích posledních uzavřených účetních období v době hodnocení. Kritérium se nepřezkoumává u mikropodniků, malých a středních podniků.

Pro vyhodnocení kritérií A, B a E určujících, zda žadatel je, či není podnikem v obtížích, se žadateli doporučuje před podáním vlastní žádosti o poskytnutí podpory provést autotest a k jeho provedení využít Formulář pro posouzení podniku v obtížích (kalkulačku). Formulář je přílohou těchto pravidel.

Analýza rizik

Obecné nařízení v bodě (62) říká, že *aby se zajistila vhodná rovnováha mezi účinným a efektivním prováděním fondů a souvisejícími administrativními náklady a zátěží, měla by četnost, rozsah a působnost řídicích kontrol vycházet z posouzení rizik, které zohlední faktory, jako například počet, druh, rozsah a obsah prováděných operací, příjemci a úroveň rizik identifikovaných při předchozích řídicích kontrolách a auditech. Řídicí kontroly by měly být úměrné rizikům vyplývajícím z tohoto posouzení rizik, přičemž audit by měly být úměrné úrovni rizika pro rozpočet Unie.*

V souladu s tímto bodem vypracoval Státní fond životního prostředí *Analýzu rizik pro vyhodnocování Podniku v obtížích dle nařízení GBER na SFŽP ČR*. Jedná se o neveřejný dokument, jehož cílem bylo popsat zaběhlou praxi hodnocení PvO a na základě dat získaných při hodnocení konkrétních projektů posoudit, zda a v jakém rozsahu je možné – v souladu s trendem kontrol pro operační období 2021-2027- přistoupit k efektivnímu omezení hodnocení projektů v návaznosti na charakter žadatelů a typologii jednotlivých projektů a jaká případná rizika jsou s tímto omezením spojená.

Výsledkem této Analýzy pak bylo vyloučení z hodnocení nebo omezení hodnocení těch žadatelů, u kterých je riziko naplnění některého z kritérií podniku v obtížích téměř nulové nebo alespoň minimální. Zejména se jedná o veřejné subjekty, ale i subjekty neziskového charakteru, jako jsou například církve.

Je ale nutné zmínit, že vzhledem k tomu, že ze strany Evropské komise je striktně stanoveno, že není možné podle relevantních předpisů poskytnout podporu podniku v obtížích tak skutečnost, že žadatel nebude na kritéria PvO vyhodnocen, neznamená, že v budoucnu externí kontrola nedospěje k závěru, že



žadatel/příjemce byl v době hodnocení podnikem v obtížích. V takovém případě by to zcela jistě pro žadatele/příjemce znamenalo povinnost vrácení již profinancovaných prostředků. A tento důsledek by znamenal pro příjemce pravděpodobně větší problém, než kdyby projekt vůbec nerealizoval. Proto upozorňujeme žadatele, kteří jsou relevantní k hodnocení podniku v obtížích, **aby důsledně zvážili, zda kritériím podniku v obtížích neodpovídají přesto, že ze strany Fondu nebude kontrola provedena.**

Dále je třeba uvést, že Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj ČR k ověřování podniku v obtížích stanovuje následující:

Povinností poskytovatelů je systematicky prověřovat všechny střední a velké podniky na kritérium podniku v obtížích. U mikropodniků a malých podniků lze za efektivnější a přijatelnou variantu považovat namátkové kontroly na vzorku příjemců podpory. V takovém případě konkrétní velikost vzorku pro ověření kritérií PvO vychází ze stanovení a vyhodnocení rizik ve vztahu k dané výzvě a okruhu potenciálních žadatelů a zároveň bude přizpůsobena administrativní kapacitě daného poskytovatele. Toto ustanovení vycházelo z komunikace mezi garantem centrální metodiky a Evropskou komisí. Po upřesňujícím dotazu přišla ze strany Evropské komise v prosinci 2023 odpověď, která mj. potvrdila, že lze provést kontrolu na vzorku i u velkých a středních podniků a záleží tak čistě na české straně, jak ověření dané podmínky zajistí. A že je tedy přijatelné, aby byly prováděny individuální kontroly na základě vzorku příjemců vybraných na dle rizikových faktorů, které jsou stanoveny předem a písemně. Kontrola může být aplikována na všechny velikosti podniků, včetně středních a velkých podniků.

Postupy vzešlé z této analýzy jsou zapracovány do této verze Pokynu SFŽP ČR pro hodnocení podniku v obtížích (dále též „Pokyn PvO“).

Žadatelé relevantní k vyhodnocení PvO

Vzhledem k tomu, že na základě nařízení Evropského parlamentu a rady EU č. 1300/2013 o FS a 1301/2013 o EFRR a nařízení Evropského parlamentu a rady EU č. 2021/1056, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci, nelze podporovat podnik v obtížích, a tedy mu ani přiznat podporu právním aktem, je hodnocení v rámci OPŽP a OPST³ prováděnou všech projektů s veřejnou podporou a dále i u projektů bez veřejné podpory odpovídají definici podniku s výjimkami danými rizikovou analýzou.

³ U grantových projektů OPST administrovaných prostřednictvím krajů, jsou žadatelé a partneři s finančním příspěvkem vyhodnocováni ze strany krajů na základě těchto pokynů.



Kategorie žadatele/partnera	Hodnocení PvO
Veřejné subjekty (obce, města, svazky měst a obcí, PO zřízené územně samosprávnými celky, kraje, státní podniky a podniky vlastněné z více jak 50 % státem, veřejné školy, veřejné výzkumné instituce, OSS, SPO, státní fondy, Správa železnic)	Není hodnoceno
Podnikatelské subjekty (včetně fyzických osob podnikajících, kromě subjektů vlastněných z více jak 50 % veřejnými subjekty)	Hodnoceno vždy s výjimkou projektů financovaných z prostředků SFŽP ČR ⁴ , které jsou administrované bez veřejné podpory nebo s De minimis, SOHZ či SOHZ de minimis
Fyzické osoby nepodnikající	Není hodnoceno
Evidované právnické církevní osoby (EPCO)	Není hodnoceno
Ostatní právnické církevní osoby (OPCO) - právnické osoby odlišné od EPCO, které tvoří s EPCO propojené podniky (církevní podnik, vykonávají hospodářskou činnost zpravidla podle zákona o obchodních korporacích, občanského či obchodního zákoníku, zákona o nadacích a nadačních fondech, zákona o obecně prospěšných společnostech apod.)	Hodnoceno vždy v případech, kdy je projekt administrován s VP s výjimkou projektů financovaných z prostředků SFŽP ČR administrovaných v rámci De minimis, SOHZ a SOHZ de minimis. Projekty administrované bez VP hodnocení nepodléhají nikdy.
Nestátní neziskové organizace	Hodnoceno vždy v případech, kdy je projekt administrován s VP s výjimkou projektů financovaných z prostředků SFŽP ČR administrovaných v rámci De minimis, SOHZ a SOHZ de minimis. Projekty administrované bez VP hodnocení nepodléhají nikdy.

⁴ Jedná se o prostředky NPŽP, NPO, NZÚ, Modernizačního fondu, Norských fondů a případně dalších prostředků proplácených na základě zákona 388/1991 Sb.



V případě projektů financovaných z prostředků SFŽP ČR prostřednictvím půjčky nebude PvO hodnocen, a to z důvodu povinného detailního hodnocení ekonomické a úvěrové způsobilosti a zajištěnosti zdrojů žadatele ve smyslu Směrnice MŽP č. 8/2017 včetně zajišťovacích instrumentů a dopadů hrubého grantového ekvivalentu půjčky u projektů s VP do limitu VP.

V případě projektů financovaných z programů OPŽP a OPST, a zároveň spolufinancovaných půjčkou ze SFŽP ČR, bude nutné s ohledem na Nařízení GBER a nařízení EK pro jednotlivé fondy vyhodnotit jak PvO, tak i ekonomickou a úvěrovou způsobilost a další výše uvedená hodnocení. V tomto případě bude hodnocení probíhat dle tabulky výše.

Vyhodnocení podniku v obtížích včetně určení velikosti podniku

Tabulka určující velikost podniku (počítá se vždy celá skupina)

Kategorie podniku	Počet zaměstnanců (na roční bázi)		Roční obrat		Bilanční suma roční rozvahy
Velký podnik	≥ 250	nebo	> 50 mil. EUR	a zároveň	> 43 mil. EUR
Střední podnik	<250	a zároveň	≤ 50 mil. EUR	nebo	≤ 43 mil. EUR
Malý podnik	<50	a zároveň	≤ 10 mil. EUR	nebo	≤ 10 mil. EUR
Mikropodnik	<10	a zároveň	≤ 2 mil. EUR	nebo	≤ 2 mil. EUR

* Pro přepočítání CZK/EUR bude použit měsíční kurz ECB

http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/index_en.cfm



Velikost podniku žadatel dokládá povinou přílohou pro stanovení velikosti a ekonomické skupiny podniku (dále také „příloha“).⁵ Příloha je dokládána pro všechny velikosti podniků spolu s ekonomickými podklady pro vyhodnocení PvO. V případě velkého podniku s velkým množstvím propojených a partnerských podniků je možné doplnit pouze seznam propojených podniků bez uvedení ekonomických údajů, pokud příloha jasně deklaruje, že žadatel je velkým podnikem. V tomto případě žadatel vyplní místo Přílohy pro stanovení velikosti a ekonomické skupiny podniku Přílohu prohlášení velkého podniku. Žadatel je oprávněn se pro účely posouzení PvO z důvodu snížení administrativní zátěže deklarovat jako velký podnik, přestože je nebo může být malým nebo středním podnikem. V Příloze prohlášení velkého podniku případně doplní komentář: „Žadatel se pro účely PvO deklaruje jako velký podnik, přestože je součástí malého nebo středního podniku.“

Podnik si může zvolit strop týkající se obrátu, nebo strop týkající se bilanční sumy. Nemusí splnit obě kritéria a jedno z nich může překročit, aniž by to mělo dopad na jeho status jakožto MSP.

Určení velikosti podniku je třeba zjistit jak z referenčního účetního období⁶ (rok N) tak i ze srovnatelného účetního období (rok N-1) a ze srovnatelného účetního období k účetnímu období N-1 (rok N-2). V případě, že dojde k meziroční změně kategorie podniku, určuje se kategorie takto:

Vyhodnocení stavu při meziroční změně kategorie podniku:

V případech změn je nutné individuální posouzení velikosti podniku vzhledem k charakteru meziroční změny kategorie podniku. Výše uvedená tabulka se týká Endogenní změny vyvolané běžnou činností podniku (např. růst/pokles počtu zaměstnanců). V těchto případech ke změně statusu dochází, pokud jsou sledované limity překročeny za dvě uzavřená účetní období po sobě jdoucí.

Pokud však dochází ke změně struktury vlastnictví – Exogenní změna (např. fúze, nákup podílu), mění se výsledný stav okamžitě. Tyto změny nejsou považovány za dočasné a mohou vést k okamžité ztrátě statusu malého a středního podniku (MSP), pokud podnik překročí stanovené prahové hodnoty pro MSP. V případě exogenní změny se posuzuje velikost podniku a majetková struktura v době transakce, nikoli v době uzavření účtů.

⁵ Doložení přílohy není relevantní pro FO nepodnikající, ÚSC a jejich PO, Svazky měst a obcí, OSS, SPO, Státní fondy a Správu železnic a žadatelé, kteří dokládají Přílohu prohlášení velkého podniku.

⁶ Uzavřené účetní období (N) v době hodnocení.



Pozn. Daná kritéria je nutno posuzovat také v souladu s rozsudkem tribunálu ve věci ERTICO T-604/15 ze dne 22. května 2019, kde je mimo jiné uvedeno, že podniky, které formálně splňují kritérium nezávislosti, ale jejichž hospodářská síla přesahuje sílu jednoho MSP, nemohou být kvalifikovány jako MSP.⁷ Uvedené posouzení bude Fondem realizováno v souladu s centrální metodikou MMR.

Přehled uplatněných kritérií ve vztahu ke kategoriím podniků dle přílohy I GBER

Kategorie podniku	Hodnocená kritéria
MSP – existuje méně než 3 roky, resp. z hlediska rizikového financování podle čl. 21 GBER méně než 7 let	C, D
MSP – existuje 3 roky a více, nemá základní kapitál nebo minimální kapitálový požadavek stanovený příslušnými vnitrostátními právními předpisy	C, D
MSP – existuje 3 roky a více, ručení společníků za závazky podniku je omezené a tvoří základní kapitál	A, C, D
MSP – existuje 3 roky a více, některý ze společníků plně ručí za závazky podniku a podnik má minimální kapitálový požadavek dle vnitrostátních právních předpisů	B, C, D
Velký podnik – ručení společníků za závazky podniku je omezené a tvoří základní kapitál	A, C, D, E

⁷ Rozsudek tribunálu ve věci ERTICO T-604/15 ze dne 22. května 2019 mimo jiné uvádí:

Má za to, že i když žadatel formálně splňuje kritérium nezávislosti stanovené v doporučení 2003/361, z ekonomického hlediska patří de facto k velké hospodářské skupině. Vzhledem k organizačním vazbám „podniku“ s jeho partnery nebo členy, má žadatel přístup k finančním prostředkům a podpoře, a proto není vystaven znevýhodněním, jakým jsou obvykle vystaveny MSP. Bod 1.2 napadeného rozhodnutí kromě toho uvádí, že analýza každého jednotlivého případu byla vyžadována za účelem zjištění hospodářské situace dotčeného podniku a zajištění, že pouze podniky, které spadají pod cíl a ducha doporučení 2003/361, jsou kvalifikovány jako MSP. V projednávané věci je třeba připomenout, jak vyplývá z bodů 106 až 107 výše, že panel pro potvrzování mohl právem založit své posouzení na cíli a duchu doporučení 2003/361, aby bylo možné mít za to, že i když žalobkyně formálně splňuje kritérium nezávislosti stanovené v uvedeném doporučení, je třeba dále zkoumat, zda je vystavena znevýhodněním, jakým jsou obvykle vystaveny MSP. V tomto ohledu je třeba připomenout, jak je uvedeno v bodě 140 výše, že podniky, které formálně splňují kritérium nezávislosti, ale jejichž hospodářská síla přesahuje sílu jednoho MSP, nemohou být kvalifikovány jako MSP.



Velký podnik – některý ze společníků plně ručí za závazky podniku a podnik má minimální kapitálový požadavek dle vnitrostátních právních předpisů	B, C, D, E
Velký podnik, který nemá základní kapitál nebo minimální kapitálový požadavek stanovený příslušnými vnitrostátními právními předpisy	C, D, E

Kritéria A) ani B) se nepoužijí, pokud podnik nemá základní kapitál nebo minimální kapitálový požadavek a ani není takovou právní formou, kde společníci/zřizovatel plně ručí za závazky podniku.

Upozorňujeme, že v případě, že je žadatelem velký podnik do tří let existence a budou vyhodnocována všechna relevantní kritéria A-E, je třeba myslet na to, že nově vzniklá dceřiná společnost velkého podniku nesmí v rámci svých ekonomických výkazů daná kritéria naplňovat.

Vyhodnocení, že žadatel není podnikem v obtížích ve smyslu čl. 2 odst. 18 nařízení Komise (EU) č. 651/2014 a s ohledem na legislativu ČR je prováděno v rámci kontroly před schválením projektu pro vydání právního aktu⁸ zpravidla finančním manažerem SFŽP ČR.

Vyhodnocení ekonomické skupiny žadatele

Vyhodnocení, že žadatel není podnikem v obtížích, bude provedeno na základě podkladů předložených žadatelem. Podnikem se dle judikatury EU rozumí celá hospodářská entita se společným zdrojem kontroly, tzn. celá skupina propojených subjektů, mezi kterými existují ovládací vztahy.

Z toho důvodu u žadatelů, kteří patří do skupiny podniků, je třeba kritéria podniku v obtížích sledovat nejen na úrovni jednotlivého žadatele, ale také na úrovni propojených podniků⁹ celé skupiny. Platí tedy, že ani žadatel sám ani jeho skupina nesmí naplňovat kritéria podniku v obtížích. Nicméně platí, že naplnění kritérií se posuzuje pouze ve vztahu k hospodářské činnosti příslušných osob, nikoli k činnosti těchto osob, kterou nelze považovat za hospodářskou.

⁸ Rozhodnutí Ministra (RM) v případě prostředků administrovaných z prostředků Fondu (NPŽP, NPO, NZÚ, ModFond, Norské fondy aj.), Rozhodnutí o poskytnutí dotace (RoPD) v případě prostředků administrovaných prostřednictvím státního rozpočtu (OPŽP, OPST aj.)

⁹ To, zda jsou jednotlivé podniky ve skupině propojené nebo partnerské, určuje žadatel v rámci Přílohy pro stanovení velikosti a ekonomické skupiny podniku.



Propojené podniky jsou podniky podle čl. 3, odst. 3 přílohy I GBER, mezi nimiž existuje některý z následujících vztahů:

- Podnik vlastní většinu hlasovacích práv akcionářů nebo společníků v jiném podniku.
- Podnik má právo jmenovat nebo odvolávat většinu členů správního, řídicího nebo dozorčího orgánu jiného podniku.
- Podnik má právo uplatňovat rozhodující vliv v jiném podniku podle smlouvy uzavřené s daným podnikem nebo dle ustanovení v zakladatelské listině, zakladatelské či společenské smlouvě nebo ve stanovách tohoto podniku.
- Smlouva uzavřená mezi podniky nebo ustanovení v zakladatelské listině nebo ve stanovách některého z těchto podniků umožňuje jednomu z nich uplatňovat rozhodující vliv ve druhém podniku.
- Podnik ovládá na základě dohody sám většinu hlasovacích práv náležejících akcionářům nebo společníkům v jiném podniku.

Podniky, které mají jeden či více takových vztahů prostřednictvím fyzické osoby nebo prostřednictvím skupiny fyzických osob, které jednájí ve shodě, jsou taktéž považovány za propojené podniky, pokud svou činnost nebo část své činnosti vykonávají na stejném relevantním trhu nebo na sousedních trzích. V této souvislosti se považuje také za relevantní existence dalších vazeb (např. organizační vazby nebo rodinné vazby).

Ekonomickou skupinu žadatele je možné vyhodnotit jedním z následujících způsobů:

- Na základě řádné konsolidované závěrky skupiny dle národních nebo mezinárodních standardů. Pokud účetní jednotky podléhají auditu účetnictví, je akceptován pouze výrok „bez výhrad“.
- Na základě mimořádné konsolidované závěrky dle národních nebo mezinárodních standardů minimálně na úrovni propojených podniků sestavené ad hoc. Pokud účetní jednotky podléhají auditu účetnictví, je akceptován pouze výrok „bez výhrad“.
- V případě podniku s maximálním počtem pěti propojených podniků na žadatele je možné doložit závěrky za tyto podniky k vyhodnocení.
- V případě podniku s větším počtem propojených podniků na žadatele než pět, je možné využít postup popsany v následující kapitole.
- Na základě předložení Zprávy auditora o věcných zjištěních pro prokázání skutečností, že se nejedná o podnik v obtížích (dále jen „Zpráva“) dle čl. 2 odst. 18 nařízení Komise (EU)



č. 651/2014. Auditor Zprávu vyhotoví v souladu s Metodickým pokynem Komory auditorů ČR¹⁰ k datu poslední uzavřené závěrky žadatele případně k datu poslední konsolidované závěrky ekonomické skupiny.

Hodnocení žadatele provádí SFŽP ČR nebo další pověřené subjekty, které jsou oprávněny si vyžádat v případě potřeby další relevantní dokumenty.

V případě, že se žadatel v rámci autotestu před podáním žádosti o podporu vyhodnotí jako podnik v obtížích, ale skupina podniků, do níž žadatel náleží, není jako celek hodnocena jako podnik v obtížích, mohou ostatní subjekty ve skupině podniků před podáním žádosti o podporu poskytnout žadateli nezbytné prostředky, aby sám kritéria PvO nenaplněval. Je zapotřebí po poskytnutí prostředků (od skupiny k žadateli) udělat řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku, a to jak u skupiny, tak i u žadatele a nenaplnění kritéria PvO si tak potvrdit a až poté podat žádost o poskytnutí podpory.

Specifika vyplývající z rizikové analýzy SFŽP ČR k vyhodnocení ekonomické skupiny žadatele

Na základě výše zmíněné analýzy je nadále vyhodnocení ekonomické skupiny žadatele relevantní u těchto typů subjektů:

Obchodní společnosti – hodnocení těchto žadatelů je třeba nadále zachovat s výjimkou státních podniků a podniků vlastněných veřejnými subjekty. Nadále platí, že ani žadatel sám ani ekonomická skupina žadatele nesmí naplňovat kritéria podniku v obtížích. Na základě rizikové analýzy bylo rozhodnuto, že ekonomická skupina bude hodnocena vždy na nejvyšším logickém konsolidačním celku.

V případě, že takový celek neexistuje, doloží žadatel:

- Účetní závěrky za žadatele a za pět dalších propojených podniků s nejvyšším obratem za poslední uzavřené účetní období. Pět podniků s nejvyšším obratem vybere žadatel, je-li mikropodnik nebo malý a střední podnik, v souladu s Přílohou pro stanovení velikosti a ekonomické skupiny podniku. Je-li žadatel velký podnik a dokládá-li pouze Přílohu prohlášení

¹⁰ Pokyn KA ČR je veřejně dostupný na webových stránkách: <https://www.kacr.cz/zprava-o-vecnych-zjistenich-pro-prokazani-skutecnosti-ze-se-nejedna-o-podnik-v-obtizich>



velkého podniku, tak výběr provede podle skutečných údajů podniků, a doloží k nim jako součást žádosti o podporu jednotlivé účetní závěrky včetně zprávy auditora, pokud mu subjekt ze zákona podléhá. FM projektu pak může provést namátkovou kontrolu výběru závěrek žadatele na základě údajů uvedených ve veřejných zdrojích a systému Cribis. V případě potřeby si pak může FM vyžádat další účetní závěrky.

- Čestné prohlášení, že nedisponuje konsolidovanými výkazy za všechny s ním propojené podniky, že vybraných pět podniků má nejvyšší obraty v rámci ekonomické skupiny a že celá ekonomická skupina propojených podniků, které je součástí, není podnikem v obtížích ve smyslu Nařízení GBER. Vzor tohoto prohlášení není stanoven.

V případě, že ekonomickou skupinu podniků tvoří kromě žadatele dalších pět a méně propojených podniků, doloží žadatel účetní závěrky za všechny propojené podniky.

Nestátní neziskové organizace

Mezi NNO patří spolky a pobočné spolky, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, ústavy a školské právnické osoby. Vyhodnocení ekonomické skupiny bude prováděno pouze s vyhodnocením podniku v obtížích v souladu s tabulkou výše.

Hodnocení bude provedeno dle typu žadatele a jeho stanov. Pokud bude žadatelem obecně prospěšná společnost, bude přihlédnuto k zákonu č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech.¹¹ Propojenost podniku bude posuzována zejména přes osobu uvedenou v evidenci skutečného majitele. Nicméně vzhledem k ustanovení zákona není možné, aby obecně prospěšná společnost ze svých prostředků ovlivnila hospodaření jiného propojeného podniku ve skupině.

V případě pobočných spolků pak bude v rámci vyhodnocení ekonomické skupiny vyhodnocen i hlavní spolek nikoliv však „sesterské“ pobočné spolky na horizontální úrovni. Toto neovlivňuje propojenost pro účely velikosti podniku nebo jednoho projektu, která bude posuzována individuálně.

Evidované právnické církevní osoby (EPCO)

¹¹ Zákon č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech říká, že obecně prospěšná společnost je právnickou osobou, která poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek a její výsledek hospodaření (zisk) nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů jejích orgánů nebo zaměstnanců a musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které byla obecně prospěšná společnost založena.



Hlavní činnost těchto subjektů nesmí tvořit podnikání a tudíž tyto subjekty nevykazují riziko naplnění kritérií podniku v obtížích. U těchto žadatelů nebude v souladu s analýzou rizik prováděno hodnocení PvO.

Ostatní právnické církevní osoby (OPCO), které tvoří s EPCO propojené podniky – protože podniky propojené se žadatelem, které mají povahu EPCO, nedisponují konsolidovanými daty, a pokud tomu tak je, je třeba provádět vyhodnocení na konkrétních závěrkách jednotlivých podniků. Propojenost podniku bude posuzována u těchto žadatelů na nejnižším logicky navazujícím celku. Do hodnocení ekonomické skupiny nebudou započítávány Evidované právnické církevní osoby, protože podnikání netvoří hlavní předmět jejich činnosti. Skupina bude vyhodnocena na základě jednotlivých účetních závěrek v maximálním počtu pět závěrek u hospodářsky nejvýznamnějších podniků a to takto:

- Žadatel doloží účetní závěrky za žadatele a za pět dalších propojených podniků (obchodních společností) s nejvyšším obrátem za poslední uzavřený účetní rok. Pět podniků (obchodních společností) s nejvyšším obrátem vybere žadatel. FM projektu pak může provést namátkovou kontrolu výběru závěrek žadatele na základě údajů uvedených ve veřejných zdrojích a systému Cribis. V případě potřeby si pak může FM vyžádat další účetní závěrky.
- Pro ostatní subjekty ekonomické skupiny doloží žadatel písemné prohlášení, že nedisponuje podrobnými údaji za všechny s ním propojené podniky a že prohlašuje, že výše uvedená skupina propojených podniků není podnikem v obtížích ve smyslu GBER. Vzor tohoto prohlášení je přílohou tohoto dokumentu. Žadatel si je vědom důsledků v případě, že by se prohlášení ukázalo nepravdivým.

Bude-li třeba z důvodu pravidel veřejné podpory vyhodnotit velikost podniku, musí žadatel provést samohodnocení na základě kompletních dat z výkazů všech partnerských a propojených podniků, které musí být ze strany Fondu schváleno, jinak bude automaticky považován za velký podnik.

Konkretizovaný postup pro Římskokatolickou církev

Pokud bude žadatelem EPCO, je hodnocení PvO irelevantní a žádná data se nedokládají.

Pokud bude žadatelem OPCO, tj. právnická osoba, která tvoří s EPCO propojené podniky, bude se při hodnocení PvO postupovat následovně:

Za ekonomickou skupinu v rámci Římskokatolické církve bude považováno biskupství nebo arcibiskupství, pod které spadají a, jiné EPCO, nebo jejich svazky. Obchodní společnosti a neziskové organizace patří vždy pod konkrétní (arci)biskupství nebo pod konkrétní EPCO v rámci příslušné diecéze.



Vždy budou ale součástí ekonomické skupiny konkrétní diecéze. Při jejich hodnocení bude postupováno takto:

- Žadatel doloží v souladu s postupem výše účetní závěrku žadatele a maximálně pět účetních závěrek hospodářsky nejvýznamnějších podniků obchodních společností (tedy subjektů vykonávajících primárně hospodářskou činnost). Pro ostatní subjekty ekonomické skupiny bude doloženo výše uvedené závazné písemné prohlášení. Toto vyhodnocení skupiny pak může být provedeno jednorázově za dané uzavřené období a použito pro všechny projekty spadající pod dané biskupství nebo arcibiskupství. V případě, že pod biskupství nebo arcibiskupství spadá pět a méně podniků, doloží všechny závěrky, případně konsolidaci, je-li k dispozici.
- FM projektu pak může provést namátkovou kontrolu výběru závěrek žadatele na základě údajů uvedených ve veřejných zdrojích a systému Cribis. V případě potřeby si pak může FM vyžádat další účetní závěrky.

Pokud se žadatel z Římskokatolické církve bude deklarovat jako malý nebo střední podnik, je oprávněn předložit namísto povinné Přílohy pro stanovení velikosti a ekonomické skupiny vlastní přílohu, pokud tato bude obsahovat všechny podstatné náležitosti pro stanovení ekonomické skupiny, jež spolu s žadatelem tvoří jeden podnik, a pro stanovení jeho velikosti a Fond její využití schválí.

Hodnocení velikosti podniku bude prováděno na úrovni biskupství nebo arcibiskupství na subjektech provozující hospodářskou činnost s podílem více než 20 % své činnosti (typicky obchodní společnosti).

Řeholní řády, společnosti zasvěceného života, společnosti apoštolského života, osobní prelatury a některé další EPCO, které netvoří propojené podniky s (arci)biskupstvím, nejsou součástí výše uvedené ekonomické skupiny (arci)biskupství. Uvedené platí také pro s nimi propojené OPCO, které nebudou součástí ekonomické skupiny (arci)biskupství a výše uvedená pravidla se pro ně neuplatní.

Podklady pro vyhodnocení podniku v obtížích

Žadatel je vždy hodnocen na základě předepsaných aktuálních podkladů doložených k žádosti o podporu, případně vyžádaných v rámci hodnocení. Bude-li žadatel na základě podkladů vyhodnocen jako podnik v obtížích, není možné v rámci daného projektu následně doložit upravené jiné podklady.

V případě, že žadatel nedodá níže předepsané kompletní podklady, bude ze strany Fondu vyzván k jejich doplnění a bude mu určena jednorázová konečná lhůta pro jejich doložení. V případě, že žadatel



předmětné podklady nedoloží v určené lhůtě, bude administrace žádosti o podporu ukončena v rámci dané Výzvy s tím, že podnik v obtížích není možné z důvodu nekompletních podkladů vyhodnotit.

Žadatel předkládá ekonomické podklady dle typu subjektu, případně uvede v komentáři projektu, že aktuální výkazy je možné čerpat z portálu www.justice.cz.

Typ žadatele	Podklad	Poznámka
Podnikatelské subjekty vč. fyzických osob podnikajících	Zprávu auditora	Pouze pro subjekty podléhající auditu
	Aktuální uzavřené daňové přiznání	Potvrzené finančním úřadem
	Rozvaha	Aktiva a pasiva za poslední dvě účetní období
	Výkaz zisku a ztráty	Za poslední dvě účetní období
Žadatelé účtující na základě vyhlášky 325/2015	Informace o výdajích a příjmech	Kumulativní hodnoty za poslední dvě období
	Informace o majetku a závazcích	Kumulativní hodnoty, např. kniha pohledávek
Žadatelé vedoucí daňovou evidenci podle zákona 586/1992 Sb.	Informace o výdajích a příjmech/majetku	Kumulativní hodnoty za poslední dvě období
Nově založené podnikatelské subjekty	Aktuální ekonomické výkazy	
Navíc žadatelé v majetkově provázané skupině podniků	Přílohy pro stanovení velikosti a skupiny uvedené výše	

- SFŽP ČR může v případě potřeby požadovat další ekonomické dokumenty a doplňující údaje.

Bude-li v rámci hodnocení žadatele zjištěno, že jím předložené podklady k hodnocení naplňují definici podniku v obtížích dle nařízení Komise (EU) č. 651/2014, nebude žádost o podporu doporučena k poskytnutí podpory, a to i v případě, že projekt byl schválen pro vydání právního aktu. Právní akt nebude vydán ani na případné další projekty žadatele, který je aktuálně podnikem v obtížích. Žadatel má možnost se přihlásit do dalších vyhlášených výzev, pokud přestane definici podniku v obtížích naplňovat.



V případě naplnění kritéria C (insolvence), bude u již vydaných právních aktů pozastaveno financování do doby, kdy příjemce prokáže, že toto kritérium již nenaplní.

Platnost a účinnost

Tyto aktualizované Pokyny jsou platné pro administraci žádostí o podporu ve výzvách OPŽP, ModFondu, NPO, NPŽP, OPST a ostatních programů administrovaných Fondem a účinné dnem zveřejnění na webových stránkách "sfzp.cz", případně zveřejněných v rámci pravidel pro žadatele.

U výzev vyhlášených před aktualizací těchto pravidel budou akceptovány postupy jak podle této verze, tak podle verze předchozí.

Přílohy

- Formulář pro posouzení podniku v obtížích (kalkulačka) – pro vlastní využití žadatele
- Příloha pro stanovení velikosti a ekonomické skupiny podniku
- Příloha prohlášení velkého podniku
- Vzor závazného prohlášení pro církevní subjekty